

Predmet: *Tenja II* (opt. Žarko Čubrilo)

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

K-Po2 01/12

Glavni pretres: 24.03.2015.

Izveštaj: adv. Marina Kljaić, punomoćnik oštećene Ivke Trajković

Ispitivanje svedoka Živojina Stamenića

Svedok je rođen i živeo u Tenji sve do 1996. godine. Njegova kuća je bila u blizini kino-dvorane u kojoj su, kako je čuo, bili zatvoreni civili hrvatske nacionalnosti. Neutvrđenog dana, negde sredinom jula meseca 1991. godine, čuo je iz tog pravca buku i ciku pa je izašao na ulicu da vidi šta se dešava. Video je manji kamion marke „TAM“, svetlo plave boje sa ceradom, koji je tovarnim delom bio okrenut prema kino-dvorani. U kamion su ulazile dve osobe u civilnim odelima - misli da su bili muškarci. Ulazili su lako, na način da su se jednom rukom hvatali za stranicu kamiona, a drugu kao da su pružali nekome ko je već bio u kamionu i pomagao im prilikom ulaska. Tu je video Milana Macakanju, koji je ubacivao u kamion jednu stariju ženu, baku, koja nije mogla sama da uđe u kamion, pa ju je udario palicom po leđima i vređao je na nacionalnoj osnovi. Nakon što ju je ubacio u kamion, Macakanja je zatvorio donju stranicu kamiona, spustio ceradu i ušao u kabinu. Kamion je krenuo u pravcu raskrsnice za Osjek i Silaš, ali nije video kuda je dalje otišao. Prilikom tog događaja nije video da je još neko osim Macakanje bio prisutan. Nije se kasnije raspitivao o ovom događaju, niti se interesovao za sudbinu civila koji su uvedeni u kamion. O događaju nikome nije pričao, sve dok pre nekoliko meseci u Rumenki nije slučajno sreo optuženog. Tokom razgovora, optuženi mu je rekao da se protiv njega vodi postupak za ratni zločin, pa mu je svedok, kada je čuo o čemu se radi, rekao da je video odvođenje civila.

Sud je odbio predlog odbrane da se u dokaznom postupku ispituju svedoci Milan Dakić, Dragan Margitić, Boško Surla, Josip Salaj, Sava Grnović, Živojin Klaić, svi na okolnosti ponašanja Milana Macakanje ili drugih lica iz Tenje u vreme kritičnih događaja, kao i prisutnosti optuženog.

Završna reč tužioca

U završnoj reči tužilac je ostao u celosti pri optužnici, jer smatra da je tokom postupka dokazano da je okrivljeni izvršio krivično delo za koje se tereti. Među strankama je bilo nesporno da je u vreme izvršenja krivičnog dela postojao oružani sukob, kao objektivni uslov inkriminacije. Da je optuženi u vreme izvršenja krivičnog dela bio u Tenji, kao i da je pripadao štabu TO, utvrđeno je iz izjava više svedoka. Da je iz kino-dvorane izveo civile hrvatske nacionalnosti koji su bili zatvoreni, naredio im da uđu u kamion, odvezao ih do mesta ubistva i ubijao pojedinačno, ispaljujući im hlice u glavu, utvrđeno je iz izjava svedoka Jove Ličine i Milana Macakanje. Oni u svojim iskazima vrlo detaljno opisuju odvođenje civila iz Tenje, njihovo vezivanje, ubacivanje u kamion i odvoženje, mesto i način ubistva. Razlike u njihovim iskazima, koje postoje, smatra rezultatom posmatranja kritičnog događaja sa različitih mesta, ali su njihovi iskazi u bitnim detaljima potpuno saglasni. Odbranu optuženog, da u vreme izvršenja dela nije bio u Tenji, smatra neosnovanom, i datom u cilju izbegavanja krivične odgovornosti. Predložio je da sud optuženog oglasi krivim i, imajući u vidu težinu dela i broj žrtava, te činjenicu da je među njima bilo dosta starijih ljudi, istog osudi na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina.

Završna reč punomoćnika oštećene

Punomoćnik oštećene se u završnoj reči pridružio završnoj reči tužioca, ističući da je odbrana optuženog neosnovana. Navod njegove odbrane, da u kritično vreme nije bio u Tenji, potvrđuje supruga, pa se njeno svedočenje, kao vrlo zainteresovane za ishod postupka, upravo iz tog razloga ne može prihvatiti. U isto vreme optuženog terete svedoci-očevici, Milan Macakanja i Jovo Ličina, koji su svedočenjem rizikovali i da budu optuženi kao saizvršiooci, i koji nisu imali razloga da terete optuženog. Među žrtvama su bili stariji ljudi i žene od 60 do 70 godina, što ukazuje na bezobzirnost, a način ubijanja civila - jednog po jednog - na upornost optuženog prilikom izvršenja dela.

Završna reč branioca optuženog

Branilac optuženog je u završnoj reči naveo da tokom postupka nije utvrđeno da je optuženi izvršio krivično delo za koje se tereti. Posmrtni ostaci žrtava nisu pronađeni, pa stoga nema dokaza ni da su u isto vreme stradali, niti postoje podaci na koji način, ni gde. Takođe smatra da nije dokazano da je optuženi bio član štaba TO u Tenji, jer veliki broj svedoka o tome nema saznanja. Smatra da tužilaštvo svoju tvrdnju da je optuženi ubio civile zasniva na neprihvatljivim iskazima svedoka Macakanje i Ličine. Macakanja je od okrivljenog postao svedok, koji optužuje njegovog branjenika samo da bi izbegao vlastitu odgovornost, a svedok Ličina je sâm priznao da je imao problema sa vlastima u Hrvatskoj, pa je i on okrivio optuženog kako bi izbegao vlastitu odgovornost. Predložio je sudu da donese oslobađajuću presudu.

Završna reč optuženog Žarka Čubrila

Optuženi je u završnoj reči naveo da nije izvršio delo za koje se tereti, navodeći da nije bio pripadnik TO. Ukazuje da su izjave svedoka Macakanje i Ličine do te mere različite da je očigledno da ne govore istinu, a njihove izjave nisu ničim potvrđene, jer su odmah otišli sa lica mesta, pa nisu čak ni utvrdili smrt civila. Smatra da nije utvrđena veza između njega i oružanog sukoba, što je neophodno za pravnu kvalifikaciju dela, da nema posmrtnih ostataka, a da takođe nije utvrđen ni motiv izvršenja dela, pa stoga predlaže sudu da donese oslobađajuću presudu.